

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecători Nicolae Craiu, Oleg Sternioală

examinând propunerea de recuzare a judecătorilor: Gheorghieș Alexandru, Albu Ana și Toderăș Aurelia precum și a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți înaintată de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” în interesele lui Rotari Aurel împotriva Societății pe Acțiuni „CET Nord” cu privire la anularea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 27 mai 2016, Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” a depus cerere de chemare în judecată în interesele lui Rotari Aurel împotriva Societății pe Acțiuni „CET Nord” cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 decembrie 2016, acțiunea depusă de către Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” în interesele lui Rotari Aurel, a fost respinsă ca fiind înaintată cu încălcarea termenului de prescripție (f.d. 45, 50-51).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 ianuarie 2017, Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” și Rotari Aurel au declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri (f.d. 54).

La 21 martie 2017, Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” a depus cerere de recuzare, prin care a solicitat recuzarea completului de judecată compus din judecătorii: Gheorghieș Alexandru, Albu Ana și Toderăș Aurelia precum și a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți, invocând în acest sens prevederile art. 50 alin. (1) lit. e), art. 53 alin. (3) CPC (f.d. 65-66).

Consideră că există bănuieli că obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Bălți ar putea fi știrbită, în condițiile în care conflictul dintre părți cu privire la livrarea energiei termice este una controversată și mediatizată.

Dosarul în cauză a fost expediat către Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea cererii de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți.

Potrivit art. 53 alin. (3) CPC al RM, dacă din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricina nu se poate constitui completul de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Studiind temeiurile cererii de recuzare invocate de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) CPC, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a pricinii a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Potrivit art. 52 alin. (1) CPC, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

(5) În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Pornind de la prevederile normelor legale evocate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de către Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” nu cad sub incidența art. 50 CPC.

Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului la acest subiect indică că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 CPC) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art.53 CPC), precum și limitele impuse de lege (art. 52 CPC) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

De aceea, potrivit art. 52 alin. (5) CPC, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sunt implicați în examinarea pricinii.

Reieșind din certitudinea prevederilor menționate, considerăm abuzive cererile privind recuzarea tuturor judecătorilor unei instanțe de judecată, dacă aceștia nu sunt implicați în examinarea unei cauze civile.

Ținînd cont de cerințele art. 46 CPC privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță. Prin urmare, cererile de recuzare se pot justifica doar în privința judecătorilor din același complet, și nicidecum asupra tuturor judecătorilor din instanța respectivă.

Rațiunea legiuitorului este de a nu admite perturbarea înfăptuirii justiției de către instanța investită de lege, iar extinderea artificială a temeiurilor de recuzare asupra judecătorilor neimplicați în judecarea cauzelor civile concrete constituie un abuz de drept din partea justițiabililor, care generează atât tergiversarea procesului, cât și duce la prejudicierea intereselor părților adverse.

De aceea cererile de recuzare a tuturor judecătorilor din instanța respectivă dacă nu sunt implicați în examinarea unei cauze civile, urmează a fi respinsă prin încheiere nesusceptibilă de recurs separat.

Potrivit art. 53 alin. (3) CPC, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricină nu se poate constitui complet de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

În acest sens, practica judiciară a Curții Supreme de Justiție (Recomandarea nr. 28 din 01.11.2012) indică că norma legală citată nu conferă dreptul participanților la proces de a cere recuzarea tuturor judecătorilor instanței, dar reglementează examinarea demersurilor de recuzare în cazurile când componența completelor, în unele judecătorii și Curți de Apel, poate coincide cu numărul judecătorilor din aceleași instanțe sau cazurile când nu poate fi format completul care trebuie să examineze recuzarea completului sesizat pe fond.

În aceste situații, cererile de recuzare, fiind formulate anume față de completul de judecată și nu față de toți judecătorii, urmează a fi examinate de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Pornind de la prevederile menționate, Colegiul consideră abuzivă cererea privind recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți.

Referitor la recuzarea judecătorilor care fac parte din completul ce examinează cererea de apel declarată de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, Colegiul menționează că temeiurile invocate în cererea de recuzare urmează a fi examinate de un complet de judecată din instanța respectivă care nu participă la examinarea cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge propunerea de recuzare înaintată de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor

consumatorilor din Bălți” tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți, cu restituirea pricinii pentru examinare în aceeași instanță.

În conformitate cu art. art. 50, 52, 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

A respinge cererea de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți înaintată de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”.

Pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” în interesele lui Rotari Aurel împotriva Societății pe Acțiuni „CET Nord” cu privire la anularea actului administrativ, se restituie pentru examinare la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător,

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală